

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

**NAPUSTILI STE ZAPOVIJED
BOŽJU, A DRŽITE SE
PREDAJE LJUDSKE**

28/2021.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**

Godište XV. (2021.), broj 28 (495)
dvadeset i druga nedjelja kroz godinu
29. kolovoza 2021.

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici.:
<http://kblj.hr/>

KOLOVOZ - RUJAN

Ned 29. **DVADESET I DRUGA
NEDJELJA KROZ GODINU,**
Mučeništvo Ivana Krstitelja

- Pon. 30. Margarita; Didak
- Uto. 31. Gospa od suza; Josip iz Arimateje
- Sri. 1. Tamara; Jošua; Viktor
- Čet. 2. Prosper; Just; Ingrid; Divna
- Pet. 3. Grgur Veliki, papa; Grga; Gordana; Gregor
- Sub. 4. Mojsije; Marin; Bonifacije I.
papa; Irmagard

MEDITACIJA

Jesam li i ja farizej?

3

SLUŽBA RIJEČI: DVADESET I DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA

Isusovo razlikovanje zakona i propisa

4

ČITANJA

**Napustili ste zapovijed Božju,
a držite se predaje ljudske.**

6

HOMILIJA

Jesti kruh čistih ruku

8

KATEHEZA

Opasnosti Zakona

10

UZ SPOMENDAN

Sveci Grgur Veliki, papa

13

NAŠI POKOJNI

Mali vjeronaučni leksikon

14

16

Jesam li i ja farizej?

Ponekad je jednostavno lakše biti farizej, smatrati pravednima svoje misli i djela. S lakoćom mogu istaknuti dobro koje činim i sakriti pravo stanje svoga srca, svu nečistoću koja se nataložila u njemu. Zapravo, želim te uvjeriti da sam dobar.

Isus je mislio na ljude poput mene kad se obratio farizejima riječima:

Jao vama, pismoznanci i farizeji! Licemjeri! Namirujete desetinu od metvice i kopra i kima, a propuštate najvažnije u Zakonu: pravednost, milosrđe, vjernost. Ovo je trebalo činiti, a ono ne propuštati. (Mt 23,23)

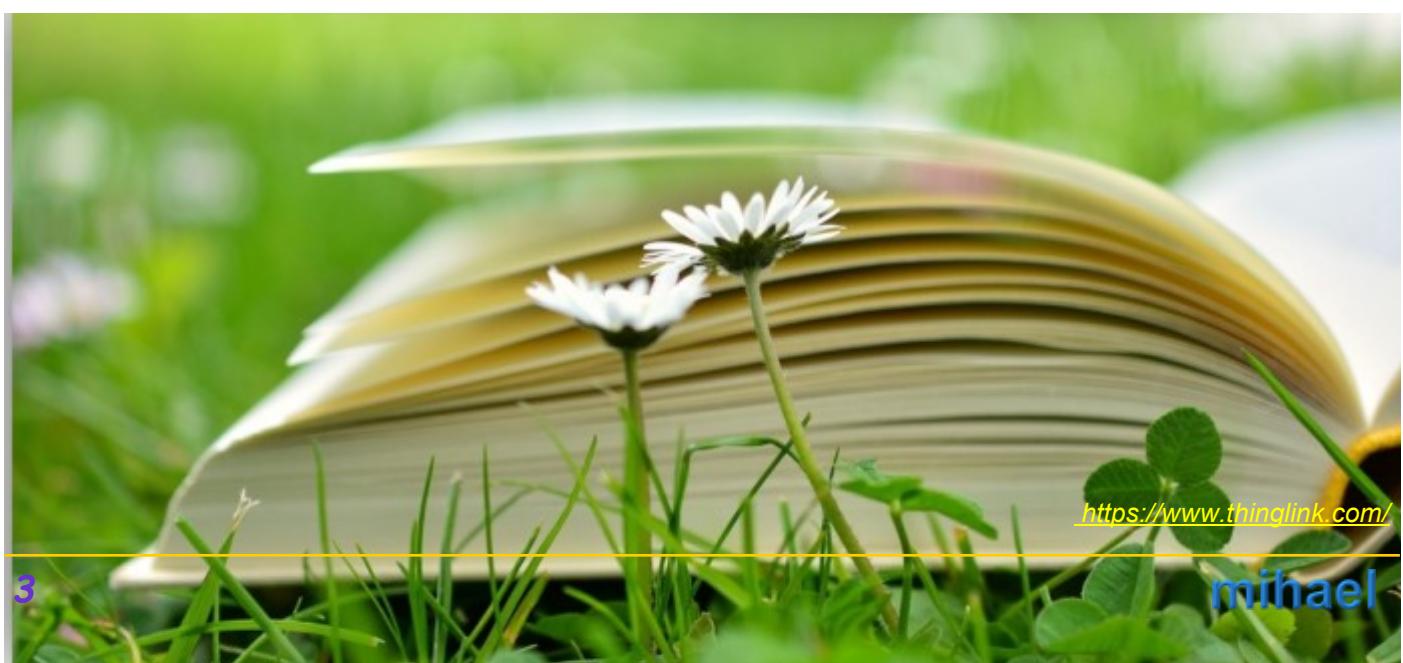
Trenutno se borim sa srdžbom u sebi zbog nekih stvari koje mi se događaju. Čini se da je moja srdžba opravdana! Ali Isus mi u Propovijedi na gori kaže:

Čuli ste da je starima rečeno u Mojsijevu zakonu: 'Ne ubij! Tko ubije, mora biti izveden pred sud.' A ja vam kažem: Tko se rasrdi na svojeg brata, odgovarat će pred sudom! (Mt 5,21-22). Sud za gnjev biti će isti kao i za ubojstvo? Ma daj! Ne može biti. Ili može? Grijesi mog srca jednakso su važni za Isusa kao i moje grešne riječi i djela.

Isus me pozvao na viši put od farizejskog. No, ponekad je lakše pristati biti farizej nego izabrati put predavanja srca Isusu i djelu njegova Duha.

Tvrdoću svoga predajmo Isusu i djelovanju Duha Svetoga koje će nas preobraziti i osloboediti?

Bob Snyder, <https://www.ihsglobal.org>

Isusovo razlikovanje zakona i propisa

Kako se čovjek „onečišćuje“?

Gotovo poput refrena ponavlja se u Ponovljenom zakonu poziv narodu na slušanje i vršenje zakona i uredba. Plod vršenja Božjih odredba jest život i zaposjedanje zemlje, što će poslije biti dodatno objašnjeno povezivanjem vršenja zapovijedi s jakošću naroda: „Držite sve zapovijedi što vam ih danas naređujem da budete jaki.“ Sveti pisac naglašava da je Gospodin Bog otaca upravo u trenutku kad spominje obećanje zemlje. On je otcima nju obećao i sada će to obećanje izvršiti, a narod u vršenju zapovijedi mora biti dosljedan. „Držite ih i vršite“, izričaj je koji se dvadesetak puta ponavlja u Ponovljenom zakonu, više nego i u jednoj drugoj knjizi Staroga zavjeta, a uvijek se odnosi na ispunjavanje obveza koje proizlaze iz Zakona. Ovdje takvo prianjanje uz Zakon ima i svoj razlog: „To će u očima narodâ biti vaša mudrost i vaša razboritost.“ Takvo će poimanje poslije ući i u mudrosnu književnost, gdje je upravo vršenje Božjih zapovijedi, a onda i strah Božji, izvor prave mudrosti. Osim toga, taj redak označuje i onaj pravac židovske misli prema kojoj je izraelski narod Božji znak među svim narodima. Oni tada ne mogu učiniti drugo nego priznati: „Samo je jedan narod mudar i pametan, a to je ovaj veliki narod.“ Prihvaćanjem zapovijedi i obveze da ih vrši, izraelski narod uživa u Božjoj blizini. To ga razlikuje od svih drugih naroda. Bog je Izraelu blizu „kad god ga

zazovemo“. Riječ je o posebnoj značajki Ponovljenoga zakona. Ostale knjige Petoknjižja naglašavaju, upravo suprotno, Božju udaljenost, njegovu svetost nasuprot narodu. Ovdje se pak naglašava kako Bog stanuje usred svoga naroda, a u tradiciji Ponovljenoga zakona vidljivo je i da se zapravo misli na Božju prisutnost u jeruzalemском Hramu, iako to nije izričito rečeno budući da je knjiga smještena u kontekst koji prethodi ulasku u obećanu zemlju. Dva su dakle znaka veličine izraelskoga naroda: Božja blizina i njegov Zakon. Jedno bez drugoga ne može postojati.

Isus razlikuje zakon i propise

Farizeji i pismoznaci kao predstavnici onih s kojima će se kasnija kršćanska zajednica naći u sukobu, posebice u odnosu na ispravan način vršenja Zakona, u evanđeoskom odlomku postavljaju Isusu pitanje o obrednoj čistoći njegovih učenika. Evangelist Marko potom objašnjava način obdržavanja obredne čistoće kod farizeja, ali i kod „svih Židova“. Kad farizeji i pismoznaci spominju „predaju starih“, misle na usmenu predaju, za koju su držali da jednako potječe od Mojsija kao i pisani Zakon. Za njih nije bilo razlike između tih dviju vrsta propisa. Isus pak, navodeći Izajijine riječi, razlikuje pisani Zakon što ga je Bog dao Mojsiju na Sinaju od propisa koji pripadaju kasnijoj „ljudskoj“ tradiciji. Usto, on daje i vlastito tumačenje propisa o obrednoj čistoći, koje naglasak

stavlja na ljudske postupke. Čovjek nije onečišćen time što je dotakao nekoga ili nešto, što je prema židovskim propisima bilo smatrano nečistim, nego time što čini zla djela i ne vrši one najvažnije Božje zapovijedi. Pitanje obredne čistoće bilo je od osobite važnosti jer je čovjeka činilo sposobnim za susret s Bogom. Svojim tumačenjem Isus ne mijenja starozavjetne propise, nego ih shvaća u svjetlu mudrosne književnosti čiji je odjek i ovonedjeljni otpjevni psalam.

Bog nije izvor zla i smrti

Pisac Jakovljeve poslanice na samom se početku predstavlja kao „Jakov, sluga Boga i Gospodina Isusa Krista“, a tradicija ga obično poistovjećuje s Jakovom, „bratom Gospodinovim“. Često se pak toga Jaka dovodi u vezu s Jakovom Mlađim, sinom Alfejevim. Ipak, jezik je ove poslanice vrlo profinjen i dorađen grčki, što je malo vjerojatno za nekoga poput Jaka apostola ili brata Gospodinova. Usto, nauk ove poslanice pokazuje veliku srodnost s kršćanskim spisima s kraja 1. i početka 2. st., pa je vjerojatnije djelo nekoga iz drugoga naraštaja kršćana, ali iz judeo-kršćanskoga kruga. Poslanica je pripisana Jakovu, bratu Gospodinovu, zbog ugleda što ga je uživao među kršćanima židovskoga podrijetla.

Upravljena je „raseljeništvu“, što je označavalo Židove raspršene grčko-rimskim svijetom. Nakon kratkoga govora o koristi kušnje, pisac poslanice upozorava svoje čitatelje da ne optužuju Boga za napasti koje ih vode prema smrti. Naprotiv, „svaki dobar dar, svaki savršen poklon odozgor je“. Bog nije izvor zla i smrti, nego dobra i života. On je „Otac svjetlila“, kao što je to rečeno u izvještaju o stvaranju u Knjizi Postanka, kada se misli na svjetlost u svijetu, no on je i izvor duhovne svjetlosti, što proizlazi iz ivanovskih spisa. I u toj svojoj darežljivosti dobrim, Bog je stalan i nepromjenjiv. Po svojoj dobroti on je naumio kršćane poroditi „riječju Istine“, pri čemu se misli na cjelinu Božje objave ljudima. Poslije će ona u ovoj poslanici biti nazvana „savršenim zakonom slobode“ ili „kraljevskim zakonom“. Tako, Božjom milošću, kršćani postaju njegova najizvrsnija stvorenja. No takvo stanje stvari povlači i odgovornost kršćana. Oni su pozvani „primiti usađenu riječ koja ima moći spasiti duše“ njihove. Očito je pritom riječ o podsjećanju na Isusovu prispodobu o sijaču. Ta spasenjska riječ prima se tako što se vrši. Jedan od oblika vršenja riječi jest pomaganje onima koji su u potrebi, kao i odolijevanje napastima svijeta.

Darko Tepert , Glas koncila

Prvo čitanje: Pnz 4, 1-2.6-8

**Ništa ne nadodajite onome što vam
zapovijedam ... vršite zapovijedi**

**Čitanje Knjige Ponovljenog
zakona**

Mojsije reče narodu:

„Sada, Izraele, poslušaj zakone i uredbe kojima vas učim da biste ih vršili i tako poživjeli te unišli i zaposjeli zemlju koju vam daje Gospodin, Bog otaca vaših. Niti što nadodajite onome što vam zapovijedam niti što od toga oduzimljite; vršite zapovijedi Gospodina, Boga svojega, što vam ih dajem. Držite ih i vršite: to će u očima narodâ biti vaša mudrost i vaša razboritost. Kad oni čuju za sve ove zakone, reći će: 'Samo je jedan narod mudar i pametan, a to je ovaj narod veliki.' Jer koji je to narod tako velik da bi mu bogovi bili tako blizu kao što je Gospodin, Bog naš, nama kad god ga zazovemo? Koji je to narod tako velik da bi imao zakone i uredbe pravedne kao što je sav ovaj zakon koji danas stavljam pred vas?“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 15, 2-4ab.5ab

**Gospodine, tko smije prebivati u
šatoru tvome?**

Onaj samo tko živi čestito,
koji čini pravicu,
i istinu iz srca zbori,
i ne kleveće jezikom.

*****

Koji bližnjem zla ne nanosi
i ne sramoti susjeda svoga;
koji zlikovca prezire,
a poštuje one što se Gospodina boje.

*****

Koji se zaklinje prijatelju,
a ne krši prisege,
i ne daje novca na lihvnu,
i ne prima mita protiv nedužna.

*****

Drugo čitanje: Jak 1, 17-18.21b-22.27

Budite vršitelji riječi!

Čitanje Poslanice svetoga Jakova apostola

Braćo moja ljubljena:

Svaki dobar dar, svaki savršen poklon odozgor je, silazi od Oca svjetlilâ u kome nema promjene ni sjene od mijene. Po svom naumu on nas porodi riječju Istine da budemo prvina neka njegovih stvorova.

Sa svom krotkošću primite usađenu riječ koja ima moć spasiti duše vaše. Budite vršitelji riječi, a ne samo slušatelji, zavaravajući sami sebe. Bogoljubnost čista i neokaljana jest: zauzimati se za sirote i udovice u njihovoј nevolji, čuvati se neokaljanim od ovoga svijeta.

Riječ Gospodnja

Evangelije: Mk 7, 1-8.14-15.21-23

Napustili ste zapovijed Božju, a držite se predaje ljudske.

Čitanje svetog Evangelija po Marku

Uono vrijeme: Skupe se oko Isusa farizeji i neki od pismoznanaca koji dođoše iz Jeruzalema. I opaze da neki njegovi učenici jedu kruh nečistih, to jest neopranih ruku. A farizeji i svi Židovi ne jedu ako prije temeljito ne operu ruke; drže se predaje starih. Niti s trga što jedu ako prije ne operu. Mnogo toga još ima što zbog predaje drže: pranje čaša, vrčeva i lonaca. Zato farizeji i pismoznaci upitaju Isusa:

„Zašto tvoji učenici ne postupaju po predaji starih, nego nečistih ruku blaguju?“

A on im reče:

„Dobro prorokova Izajja o vama, licemjeri, kad napisa: Ovaj me narod usnama časti, a srce mu je daleko od mene. Uzalud me štuju naučavajući nauke - uredbe ljudske. Napustili ste zapovijed Božju, a držite se predaje ljudske.“

Tada ponovno dozove mnoštvo i stane govoriti:

„Poslušajte me svi i razumijte! Ništa što izvana ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti, nego što iz čovjeka izlazi - to ga onečišćuje. Ta iznutra, iz srca čovječjega, izlaze zle namisli, bludništva, krađe, ubojstva, preljubi, lakovstva, opakosti, prijevara, razuzdanost, zlo oko, psovka, uznisitost, bezumlje. Sva ta zla iznutra izlaze i onečišćuju čovjeka.“

Riječ Gospodnja

Jesti kruh čistih ruku

Površnost

Isus je učitelj koji nas uči da kroz život idemo hodajući uspravno svjesni svoga ljudskog i vjerničkog dostojanstva. Površnost je ono što nas čini nesposobnima u hodu, pa zaostajemo u utrci koja se vodi između materijalnog i duhovnog svijeta. To je utrka u nama i oko nas. To je utrka u kojoj osjećamo da gubimo korake. Brzo se razvija svijet znanosti i tehnike, a stanje duha je u zaostatku. Stoga se može čuti razmišljanje: Prije je bilo bolje. Naravno da većini nije ekonomski bilo bolje. Nego, svima je bilo bolje jer je bilo manje sporednih stvari. Danas nam je potrebna Isusova pouka o tome što je važno, a što sporedno; što je bitno, a što manje bitno.

Oni koji su pitali Isusa pozivali su se na predaju starih. Njihovo pitanje se nije odnosilo na sporedne stvari, makar se to nama čini. I danas mnogi drže kršćanske običaje kao tradiciju, pa kažu: „Tako su činili moji stari, pa ču i ja tako činiti!“ I na to su ponosni. I dobro je da je tako. Običaju i hrani, odijevanju i ponašanju čuvaju svijest mjesta, kraja i naroda. Ako ostane samo na tome nije riječ o pobožnosti. Takvi folkloristi neće dobiti baš puno od onoga što pruža vjera. Možda i ne znajući upadaju u napast baš onako kako se dogodilo farizejima i nekim pismoznancima u Isusovo vrijeme. Stoga Isus upućuje na

Sveto pismo i proroka Izaiju. Izvanska pobožnost je promašena pobožnost. Neupućeni vjernici skloni su izvanskoj pobožnosti. Zapravo, to su površni vjernici.

Tri znaka

Ima ljudi koji jedno misle, drugo govore a treće rade. Takvo ponašanje je više nego dvolično. Na početku čitanja evanđeoskog odlomka stavljamo na sebe tri znaka. Znak križa na svoje čelo, potom na usne, pa na prsa. To je molitva da Riječ Božju koju slušamo bude u našim mislima, riječima i djelima. Može se površno izmoliti ono kajanje na početku svete mise. I umjesto da se događa pravo obraćenje, upada se u religiozno poduzetništvo. Čuvanje vanjštine služi samo kao izgovor da se zaboravi na istinsku službu Bogu i podlaganje Božjoj volji. Božja volja je usmjerenja na čovjekovo dobro. Božje riječi nisu upućene bez razloga ili površno. Zapisana slova su samo podloga za praktično tumačenje, dobrotom i ljubavlju. Isus ne dokida Zakon, nego ga usavršava. Ono što je za Židove bilo obredno pranje, to je za nas sakrament pomirenja. To pranje je za njih postala samo tradicija. Mrtva tradicija pokojnih predaka. Što ja s našim kajanjem? Može li i to postati običaj i navika? Vidimo da može: Neki kažu da im odrješenje nije ni potrebno, drugi se isповjede sami, a neki opet rado primaju kolektivni oprost!

<https://kraevoy.com/>

Čisto srce

Tko može jesti kruh čistih ruku? Tko smije prebivati u šatoru Gospodnjem?, pita se psalmist. Blago čistima srcem, odgovara Isus u blaženstvima, oni će Boga gledati. Gledati Boga je vrhunac čovjekovog traženja. Čovjekovo biće je ta krhka posuda, kaže Apostol, koja sadržava blago. Nju treba oprati poniznim kajanjem i sačuvati iskrenim obraćenjem. Božja pomoć se ne postiže izvanjskim obredima, raskošnim nemrsima i lažnim postovima. Božji blagoslov neće pratili one koji su nepoštano stekli kruh svagdašnji. Za takve se ne može reći da blaguju čistih ruku. Kajanje je preduvjet dostojnog blagovanja. „Gospodine, očisti mi srce i usne da mogu naviještati tvoju blagu vijest“, moli svećenik prije Evandelja. Za kršćanina sve molitve, sve mise i sav život imaju vrijednost jedino vjerom u Krista i snagom njegove spasonosne žrtve. Tko bude Isusa slušao i živio po njegovim riječima, oslobodit će se vjerske površnosti i duhovne hromosti.

Služba riječi 257/09

Ne pušim u korizmi!

Jedne zime, u gluho doba noći župniku je zazvonio telefon.

- Mislim da djed umire, netko je uzbudeno rekao.

Kako je bolesnikova kuća bila nedaleko, svećenik je odlučio otici pješice i umirućemu podijeliti sakramente.

Iznenada je pred nj iskočio razbojnik s pištoljem i zatražio novac.

- Novčanik mi je u unutarnjem džepu kaputa, mirno je rekao svećenik.

Kad je svećenik raskopčao kaput, razbojnik je primijetio njegov svećenički ovratnik.

- Oprostite, nisam znao da ste svećenik. Oprostite, velečasni! Ne treba ništa, ostavite novčanik, ispričavao se razbojnik.

Svećenik se malo opustio i razbojniku ponudio cigaretu. No, momak je odmahnuo glavom:

- Ne hvala, velečasni, Ne pušim u korizmi!

Mons. Arthur Tonne, <http://frtonyshomilies.com>

Papina kateheza o Poslanica Galaćanima na općoj audijenciji u srijedu, 25. kolovoza 2021.

Opasnosti Zakona

Braćo i sestre, dobar dan!

Poslanica Galaćanima izvješćuje o prilično iznenadujućem događaju. Kao što smo čuli, Pavao kaže da je prekorio Kefu, to jest Petra, pred zajednicom u Antiohiji, jer njegovo ponašanje nije bilo dobro. Što se to tako ozbiljno dogodilo da je natjerala Pavla da se oštro obruši čak i na Petra? Možda je Pavao pretjerao, možda je dao previše oduška svojoj naravi i nije se uspio suzdržati? Vidjet ćemo da tomu nije tako, nego da je ponovno u igri odnos između Zakona i slobode. I na to se moramo vraćati mnogo puta.

Pišući Galaćanina, Pavao namjerno spominje zgodu koja se dogodila u Antiohiji nekoliko godina ranije. Želi podsjetiti kršćane iz tih zajednica da nipošto ne smiju slušati one koji propovijedaju nužnost obrezanja te dakle pasti „pod Zakon“ sa svim njegovim propisima. Sjetimo se da su to propovjednici fundamentalisti koji su došli tamo i stvarali pomutnju te ujedno unosili nemir u tu zajednicu. Petar se našao na meti kritike zbog njegova vladanja prilikom sudjelovanja na gozbi. Židovu je Zakon branio blagovati s nežidovima. No, sâm je Petar, jednom drugom prigodom, otišao u Cezareju u kuću satnika Kornelija, premda je znao da krši Zakon. Tada je rekao: „meni Bog pokaza da nikoga ne zovem okaljanim ili nečistim“ (Dj 10, 28). Kad se

vratio u Jeruzalem, obrezani kršćani koji su bili vjerni Mojsijevu Zakonu prekoravali su Petra zbog tog njegova vladanja, ali on se pravdao govoreći: „Sjetih se tada riječi Gospodnje: ‘Ivan je’, govoraše on, ‘krstio vodom, a vi ćete biti kršteni Duhom Svetim.’ Ako im je dakle Bog dao isti dar kao i nama koji povjerovasmo u Gospodina Isusa Krista, tko sam ja da bih se smio oprijeti Bogu?“ (Dj 11, 16-17). Sjetimo se da je Duh Gospodnji došao u tome trenutku u Kornelijevu kuću dok se Petar u njoj nalazio.

Nešto slično se dogodilo također u Antiohiji u Pavlovoj prisutnosti. Prije toga Petru nije bio problem sjediti za stolom s kršćanima koji su došli iz poganstva; kad su, međutim, u grad došli neki obrezani kršćani iz Jeruzalema - oni koji su dolazili iz židovstva - tada to nije više činio, kako se ne bi ponovno našao na udaru njihovih kritika. I u tome se sastoji njegova pogreška: više je pazio na kritike, na to da ostavi dobar dojam. A to se nije nimalo svidjelo Pavlu, među ostalim zato što su se za Petrom povodili drugi učenici, prije svih Barnaba, koji je s Pavlom navijestio evanđelje upravo Galaćanima (usp. Gal 2, 13). Petar je, htio-ne htio, tim svojim vladanjem - sad ovako, sad onako... nejasnim, netransparentnim - izazvao nepravednu podjelu u zajednici: „Ja sam čišći... ja idem ovim putem, moram ići tako, to se ne smije...“.

Pavao u svome prijekoru - i tu je bît problema - koristi izraz koji daje uči u meritum njegove reakcije: licemjerje (sup. Gal 2, 13). To je riječ koja se mnogo puta ponavlja: licemjerje. Mislim da svi znamo što znači. Opsluživanje Zakona od strane kršćana dovodi do tog dvoličnog ponašanja protiv kojeg se apostol želi snažno i uvjereni boriti. Pavao je bio ispravan, imao je svoje mane - mnoge, bio je užasnog karaktera - ali je bio ispravan. Što je licemjerje? Kad mi kažemo: pazite, ovaj je licemjer, što time želimo reći? Što je licemjerje? Može se reći da je to strah od istine. Licemjera muči strah od istine. Radije se pretvara nego da bude to što jest. To je kao neko uljepšavanje duše, uljepšavanje u stavovima, uljepšavanje u načinu postupanja: tu nema istine. „Bojim se biti to što jesam i skrivam se tim stavovima“. A ta prijetvornost sprječava hrabrost otvoreno govoriti istinu i tako lako bježi od obvezi da je se govari uvijek, posvuda i usprkos svemu. Prijetvornost vodi to toga: do poluistina. A poluistine su prijetvornost: jer istina je ili istina ili nije istina. A poluistine su taj način postupanja u kojem nema istine. Pojedinac se radije, kao što sam rekao, pretvara nego da bude to što jest, a ta prijetvornost sprječava tu hrabrost otvoreno govoriti istinu. I tako bježi od obaveze - a to je zapovijed - uvijek govoriti istinu, govoriti je posvuda i govoriti je usprkos svemu. U okruženju u kojem su međuljudski odnosi obilježeni

formalizmom, lako se širi virus licemjerja. Osmijeh koji nije od srca, onaj trud biti dobar sa svima, a zapravo ni s kim...

U Bibliji nalazimo više primjera borbe protiv licemjerja. Lijepo svjedočanstvo borbe protiv licemjerja pruža stari Eleazar, od kojeg su tražili da se pretvara da jede meso žrtvovano poganskim bogovima kako bi spasio svoj život: da se pretvara da jede, ali da ne jede. Odnosno da se pretvara da jede svinjsko meso, ali da mu prijatelji pripreme neko drugo. Ali, taj bogobojažni čovjek odgovorio je: „Ne dolikuje našoj dobi pretvarati se, pa da mnogi mladići pomisle kako je Eleazar sa devedeset godina prešao na tuđinske običaje. Zbog svog pretvaranja da spasim ono malo prolaznog života, mogli bi i sami zastraniti, a ja bih tako na svoju starost navukao ljagu i sramotu“ (2 Mak 6, 24-25). Iskren je, ne ide putem licemjerja. Kako lijep tekst za razmišljanje o tome kako se kloniti licemjerja! U evanđeljima se također izvješćuje o raznim situacijama u kojima Isus snažno kori one koji se izvana čine pravednima, ali iznutra su puni laži i bezakonja (usp. Mt 23, 13-29). Ako nadete danas malo vremena pročitajte 23. poglavlje Evanđelja svetoga Mateja i vidjet ćete koliko puta Isus kaže: „licemjeri, licemjeri, licemjeri“ i tako raskrinkava licemjerje.

Licemjer je osoba koja se pretvara, laska i vara, jer živi s maskom na licu i nema hrabrosti suočiti se s istinom. Zato nije sposoban istinski ljubiti - licemjer ne zna voljeti - ograničava se na život egoiste i nema snage jasno i otvoreno pokazati što mu je u srcu. Mnogo je situacija u kojima može doći do licemjerja. Često se skriva na radnome mjestu, gdje se želi biti naizgled prijatelj s kolegama, a natjecateljstvo dovodi do toga da se radi iza njihovih leđa. U politici nije neobično pronaći licemjere koji žive dvostrukim životom, jednim javnim, a drugim privatnim. Licemjerje u Crkvi napose zaslužuje svaku osudu, ali nažalost i u njoj je ima, mnogo je licemjernih kršćanâ i služiteljâ. Nikad ne smijemo smetnuti s uma Gospodinove riječi: „Vaša riječ neka bude: ‘Da, da, - ne, ne!’ Što je više od toga, od Zloga je“ (Mt 5, 37). Braćo i sestre, razmišljajmo danas o tome što Pavao osuđuje i što Isus osuđuje: licemjerje. Ne smijemo se bojati biti istinoljubivi, govoriti istinu, slušati istinu, suobličavati se istini. Tako ćemo moći ljubiti. Licemjer ne zna ljubiti. Djelovati nasuprot istini znači ugroziti jedinstvo u Crkvi, ono za koje je sam Gospodin molio.

Sveti Grgur I. Veliki, papa i crkveni naučitelj

3. rujna

Grgur Veliki rođen je oko 540. godine u plemenitoj rimskoj obitelji koja se isticala po zauzimanju u vjerskom i crkvenom životu. U mladosti je bio prefekt Rima. Nakon očeve smrti odrekao se svjetovne karijere i roditeljsku kuću na Monte Celio preuredio je u samostan svetog Andrije, u koji se i sam povukao kao monah. Na velikim posjedima na Siciliji, koje je baštinio od oca, sagradio još šest samostana. Papa Pelagije II. zaredio ga je za đakona i poslao kao svoga poslanika u Carigrad. Nakon smrti Pelagija II., 3. rujna 590. godine, izabran je za papu. Umro je na glasu svetosti, 12. ožujka 604. Crkvenim naučiteljem proglašio ga je 1925. god. papa Bonifacije VIII., a štuje se kao zaštitnik oboljelih od kuge, kostobolje, glazbenika i pjevača, učitelja i odgojitelja.

Za njega kažu da je "posljednji veliki Rimljaniin i prvi veliki Europljanin". Postavio je temelje za odnose s carskim vlastima u Bizantu s više dostojanstva i slobode, posebice na duhovnom području. Radio je na obraćenju Langobarda u Italiji te Angla u Britaniji. Tek obraćenim Zapadnim Gotima u Španjolskoj osigurao je trajnu duhovnu skrb. U vrijeme barbarskih provala brinuo se za obranu Rima i zemlje, za hranu siromašnima i za zaštitu ugroženima.

Borio se za ukidanje ropstva, crkvenim novcem i prodajom zlatnine otkupljivao je robeve, sprječavao je ratove. Bio je i veliki

<https://hr.wikipedia.org/>

obnovitelj bogoslužja, uveo je celibat za svećenstvo. Prema predaji, na području crkvene glazbe organizirao prikupljanje postojećih pjesama i uz vlastite skladbe uvrstio ih u tzv. *Antifonarij*. Tako je stvoren službeni repertoar zapadne kršćanske crkve poslije nazvan „gregorijanskim pjevanjem“. Grgur I. također je, prema predaji, ustanovio u Rimu tzv. *schola cantorum*, pjevačku školu koja će postaviti norme za izvođenje gregorijanskoga pjeva. Rimskom kanonu dao konačni oblik, koji se i danas upotrebljava.

Grgur Veliki, prvi je papa koji se nazvao 'sluga slugu Božjih'. Taj naslov pape nose i danas. Prvi je papa kojemu je pridjenut naslov Veliki jer je promijenio Crkvu i običaje onoga vremena.

Njegova su djela, osobito pisma, vrelo podataka za kulturnu povijest ranoga srednjeg vijeka. Prvi latinski pisac koji je spomenuo dolazak Slavena u Istru i Dalmaciju.

Glavna djela: *Pastoralno pravilo* (Regula pastoralis), *Homilije* (Homiliae), *Četiri knjige dijalog-a* (Dialogorum libri IV), Komentar Knjige o Jobu (Moralia in Job).

Ikonografski simboli su mu knjiga i golub. Sveti Grgur I. Veliki zaštitnik pjevača, glazbenika, učitelja, papa

Opširnije na: <https://hkm.hr/>

NAŠI POKOJNI

MIROSLAV APRO,

PU osječko - baranjska, Osijek, 29.kolovoza1992.

PERO PERČEVIĆ,

PU zagrebačka, (SJP), Gređani, 30.kolovoza1991.

ŽELJKO BARTOLIĆ,

PU zagrebačka, Sunja, 31.kolovoza1991.

MILAN BOZALO,

PU osječko - baranjska, Osijek, 31.kolovoza1993.

SREĆKO MANĐINI,

PU bjelovarsko - bilogorska, Doljani, 1. rujna 1991.

IVICA MRAZOVAC,

PU sisačko - moslavačka, Budičina, 1. rujna 1991.

TIHOMIR VRDOLJAK,

PU bjelovarsko - bilogorska, Daruvar, 1. rujna 1991.

ANDRIJA ROKIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Petrinja, 2. rujna 1991.

DANIJEL PUHEK,

PU karlovačka, Bilaj, 2. rujna1991.

ŽELJKO LUKETIĆ,

PU ličko - senjska, Karlobag, 2. rujna 1992.

LJUBO LEKO,

PU osječko - baranjska, Osijek, 3. rujna 1991.

TOMICA STUBIČAR,

PU karlovačka, Bilaj, 3. rujna 1991.

MARIJO VOJTUŠEK,

PU zagrebačka, Hrvatska Kostajnica, 3. rujna 1991.

BRUNO BOLANČA,

PU primorsko - goranska, Gospić, 4. rujna 1993.

VINKO BARTULOVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 4. rujna 1991.

DUŠKO KOŠOROG,

PU virovitičko - podravska, Četekovci, 4. rujna 1991.

JOSIP POTOČNIK,

PU virovitičko - podravska, Četekovci, 4. rujna 1991.

IVICA ANTONČIĆ,

PU primorsko - goranska, Gospić, 4. rujna 1993.

POČIVALI U MIRU

Mali vjeronaučni leksikon

Kršćani

Kršćani, grčki: χριστιανοί, latinski: *christiani*, staroslavenski *hr̄stijani*, sljedbenici učenja Isusa Krista, pripadnici kršćanske religije, kršćanstva. Naziv je nastao u apostolsko doba (I. st.) u Antiohiji. Kršćani se dijele na katolike, pravoslavce, protestante, nestorijance i monofizite. :

Kršćanska demokracija

Kršćanska demokracija, političko naučavanje o ustroju demokratske države na kršćanskim načelima i vrijednostima (zaštita ljudske osobe i ljudskoga dostojanstva, jednakost ljudi); politički pokret i organizacije koje svoje programe i djelovanje unutar sustava predstavničke demokracije zasnivaju na kršćanskim načelima i vrijednostima. Kršćanska demokracija svjetski je pokret, najjače razvijen u Europi (Austrija, Belgija, Danska, Francuska, Italija, Madžarska, Nizozemska, Njemačka) i Latinskoj Americi (Venezuela, Čile, Salvador, Kostarika, Gvatemala). Razvila se u Europi u XIX. st. pod izravnim organiziranim i ideološkim utjecajem Katoličke crkve. Enciklika pape Leona (Lava) XIII. O novim stvarima (Rerum novarum, 1891.) sadrži stajalište Katoličke crkve o radništvu i kritiku liberalizma i socijalizma, potiče djelovanje katolika u razvoju udruženja i sindikata (prvi katolički sindikat utemeljen je 1887. u Francuskoj). Početkom XX. st., posebice između I. i II. svjetskog rata, u europskim državama nastale su jake kršćanske političke stranke (u Belgiji, Francuskoj, Italiji, Njemačkoj, katoličkoj Irskoj). Pojava fašizma u Europi 1930-ih potisnula je, negdje i zatrila, život demokratskih institucija, pa i onih katoličkih (L. Sturzo, utemeljitelj katoličke Talijanske narodne stranke 1919., zbog sukoba s fašistima 1924. morao je napustiti Italiju). Nakon II. svjetskog rata u katoličkim državama Europe došlo je do jačanja kršćanske demokracije. U Italiji je, nakon rata, Demokršćanska stranka neprekidno bila na vlasti do 1994., u Njemačkoj je Kršćansko-demokratska unija vladala neprekidno do 1969., a poslije je vladala u koalicijama, u Francuskoj je odmah nakon rata značajnu ulogu imala katolička organizacija Narodnorepublikanski pokret (Mouvement républicain populaire), u Austriji Narodna stranka najčešće vlada u koaliciji sa socijaldemokratima. Značajne kršćanskodemokratske stranke postoje i u Belgiji, Nizozemskoj i Luksemburgu. Kršćanska demokracija pomogla je razvoju parlamentarne (pluralističke) demokracije, suprotstavila se rigidnim ideologijama i državnim sustavima (fašizmu i komunizmu), pri čemu je vodila računa o interesima širokih, radnih slojeva, štitila je socijalnu pravdu, imala je u pojedinim razdobljima reformatske socijalne programe (kršćanski socijalizam). U suvremenome životu kršćanska demokracija dijeli politički prostor sa socijalnom demokracijom, pa se u europskim državama smjenjuju na vlasti političke stranke jedne ili druge opcije, dok ponekad zajednički vladaju u tzv. velikim kolacijama.

U hrvatskoj povijesti nije bilo niti značajnjega pokreta kršćanske demokracije niti jake kršćanskodemokratske stranke.